

EZPELETA, MIXIOLARIA

Jeronimo Ezpeleta, Iriberrri (Olite) ta Uxuen bi-tartean dagoen, Beire erritxuan jaio zan, 1549'garren urtean.

Xabier andiaren lobeaz, amaren aldetik, eta aren bidea artu eban bera bizitzan. Alcala de Henares'ko Unibertsitatean filosofia ikasketak eginda, Jesusen lagundian sartu zan. Gero, Teologiko beste ikasketak amaitu, ta 26 urte eukazala, emon eban bere lenengo Meza. Eta andik zortzi urtetara, India'ko Goa'ra abiatu zan, mixiolari.

INDIAN

Buru on eta biotz obeko gizona zan ezkerro, Goa'ko jesuita barri edo gaien zain eta zuzendari egin eben, lenengotan. Ez zan, baiña, ori bere oiñetako egoki egiten jakon oskia...

Buru on eta biotz obeko gizona... odol berekoa beba-zan, eta ezin egon bere naiera, etxe barruen sartuta, eta alde egin eban bertotik, andik iru urtera.

Alde egin bai... nora baiña? Portugal'darrak euren menpean euken Malabar lurraldera? Ez! Baegozan an naiko mixiolari. Eta India'ko goi lurraldetara abiatu zan, Tamerlan'en Mogol jentillak bizi ziran, lurraldetara.

AKBAR KAISEREN YAURETXEAN

Amiaka urtetan ibilli zan, batera ta bestera, ango jentillak kristautu nairik. Ainbat arazo andien artean, auxe izan eban arazorik andiena: ez ebalan ango jenteak onartu nai, Akbar ango Kaiseren oniritxirik ekarri ezik.

India goi-aldean dagoen, Lahore uriburuan bizi zen Akbar. Eta ara abiatu zan ausarditsu gure mixiolaria. Oso ondo artu eban Kaiserek gure gizona. Eta bere jauretxeko edergarriak erakutsi ondoren, ango liburutegi ederra azaldu eutson. Arrituta geratu zan gure gizona ainbat liburu ederren artean, kristau liburuak be ikusi ebazanean.

An egozan, besteak beste, bere osaba Azpilkueta-ren «Teologia Moralis», Iñaki deunaren «Gogo Jar-dunak», Santo Tomasen «Suma» andi ta ederra be...

Kultura andiko gizona, eta biotz zabaleko gizona zala Kaiser a, eta bereala asi zan gure mixioal-aria Akbar kristautu nairik. Maite eban Kaiserek, eta berenean, bere laguntzaille ta onulari lez euki eban il arte; ez zan baiña, Kristo'rengana biurtu.

YAHANGIR KAISER

Andik amar urtera il, eta aren seme Y ahangir jarri zan agintzen, aren orde. Bere aita baiño azal obekoa, laster biurtu zan Kristorengana. Ez eban baiña bateorik artu. Ezin, gaisoa, emazte bat bakarraz bizi.

Bera ezin ba, eta jauretxean berekin eukazan iru lobba ebazan misiolariaren eskuetan kristautu egiezan. Eta onek bai, Kristoren bidean sartu ondoren, laster artu eben bateoa.

Laster ugaritu zan Lahoreko kristaudia. Baiña, ez luzaroko. Eta ez euren erruz, arean! Portugal'dar setatiak Mongolen lurraldeak eurenaganatu nairik, asi ziran. Eta ortik sortu zan gerratean, galdu eben euren fedea Kaisaren iru loibeak eta beste ainbat kristautu berrik.

IDAZLARI

Izlari baizen idazlari ona izan zan gure misiolaria. Amar liburu argitaratu ebazan, Mongolen izkuntz biurri aretan: «Itun barria, Psalmoak, Jesukristoren bizitza, Kristoren amabi apostoluak, Zintzo bizitzeko bideak», eta abar...

Orretaz gaiñera, Mongolen izkuntzaren elizti edo gramatika eta aren iztegi luze bat be egin ebazan. Iru izkuntzetan eginda dagoz liburuok: latineraz, portugaleraz eta perseraz. Orrela erretzu nai eutsen bere lagun eta jarraitzaille bertako bizilagunen artemonetako arazo ta lanak...

ONULARI

Jakintsu, zuur, zentzundun, artetsu, adikor eta mazal,, zalako euren onularitzat artu eben Lahoreko Kaiserek. Euren onularitzat... eta Europatarregaz sarri eukezan, arazo ta auzien bitartekotzat.

Ba-ziren orretarako naiko arrazoi: Kranganor'ko lengotzain izendatua eukan A ita Santuak, eta gizon ospetsu ta anditzat eukien portugaldarrak be. Ori zala, Lahoreko Kaiseren urren izenpetzen eban Ezpeletak, Mongol onek Portugaldarrak egiten eben alkar-itun agiri-etan.

Baiña, lan, arazo, neke ta urteak... ez barkatzen, ta Goa'ra itzuli zan, barriro, 67 urte eukazala, ta ango eliz-ikastetxe nagusiko zuzendari biurtu...

Zoritxarrez biurtu!... Berton urte bakarra eroiala, su ikaragarri batek etxea jo... ta antze geratu zan kixkalduta, oean lo bete-bete egoala.